

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά
της Εθνικής Τράπεζας

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

4ο τρίμηνο 2022

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

Ο ελληνικός τουρισμός έχει βάλει πλώρη να ξεπεράσει το 2019, κερδίζοντας μερίδια σε ένα περιβάλλον προκλήσεων

Τα δυνατό χαρτί του ελληνικού τουρισμού...

...ανακάμπτει με ισχυρή δυναμική έναντι των ανταγωνιστών...

...αγγίζοντας τις επιδόσεις του 2019, παρά τις προκλήσεις

Παράγοντες επαναφοράς

Βελτίωση ποιότητας παροχής υπηρεσιών

Αύξηση ξενοδοχείων 4 & 5 αστέρων

Αύξηση συνεισφοράς βασικών αγορών

Αύξηση υπερατλαντικών συνδέσεων - πτώση ισοτιμίας (€/δ)

Αναπλήρωση αφίξεων 7μήνου

Ελλάδα

Μεσόγειος

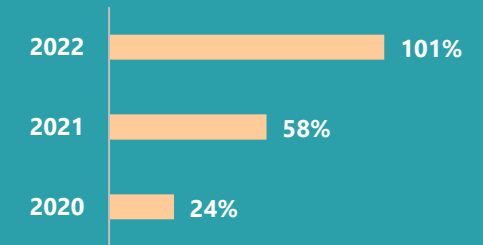
Ευρώπη

Κόσμος

Αναπλήρωση εισπράξεων

Παράγοντες κινδύνου

Καταναλωτική εμπιστοσύνη Δυτικής Ευρώπης

Διάθεση εξυπηρέτησης ξενοδόχων κατά τους χειμερινούς μήνες λόγω υψηλού ενεργειακού κόστους

* Όλα τα στοιχεία αφορούν αναπληρώσεις έναντι 2019

www.nbg.gr

Πηγές: Eurostat, EU Commission, ΕΛΣΤΑΤ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο ελληνικός τουρισμός έχει βάλει πλώρη να ξεπεράσει το 2019, κερδίζοντας μερίδια σε ένα περιβάλλον προκλήσεων

- Ισχυρή ανάκαμψη παρουσίασε ο ελληνικός τουρισμός το καλοκαίρι του 2022, με τις εισπράξεις στο 8μηνο να αγγίζουν τις επιδόσεις του 2019. Βασική κινητήριος δύναμη ήταν η **αυξημένη δαπάνη ανά άφιξη** (11% υψηλότερα του 2019 - με σχεδόν $\frac{2}{3}$ της ανόδου να εκτιμάται ως αποτέλεσμα **πληθωρισμού**), ενώ οι αφίξεις ξένων τουριστών παρέμειναν ελαφρώς χαμηλότερα έναντι του 2019 (88% του 2019), με τις **πολύ δυναμικές αεροπορικές αφίξεις** να αντισταθμίζονται εν μέρει από τις αναιμικές οδικές. Παράλληλα με τις παραπάνω επιδράσεις, οι πωλήσεις των ελληνικών ξενοδοχείων ευνοήθηκαν περαιτέρω από τη βελτίωση ποιότητας και τη παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας με αποτέλεσμα οι πωλήσεις τους στο 8μηνο να ξεπεράσουν εκείνες του 2019 κατά 17%.
- Η επιτυχημένη αυτή πορεία οδήγησε σε **αύξηση του μεριδίου** της Ελλάδας στη Μεσογειακή αγορά, καλύπτοντας 19% των διανυκτερεύσεων τουριστών εξωτερικού στο 7μηνο 2022, έναντι 17% στην αντίστοιχη περίοδο του 2019.
- Εστιάζοντας στις επιδόσεις ανά προέλευση και προορισμό διαπιστώνουμε ότι:
 - **Αυξημένη συγκέντρωση** παρατηρείται όσον αφορά τις χώρες προέλευσης, καθώς η κύρια ώθηση δόθηκε από τις διαχρονικά κορυφαίες Γερμανία, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο, που αύξησαν τη συνεισφορά τους έναντι του 2019 (κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες αθροιστικά). Από τις λοιπές αγορές ξεχωρίζουν οι Η.Π.Α. με επιτάχυνση τους καλοκαιρινούς μήνες που ενισχύθηκε από αύξηση απευθείας αεροπορικών συνδέσεων (καθώς και την «ευνοϊκή» ισοτιμία ευρώ-δολάριο), δημιουργώντας προοπτική ανόδου και για το μέλλον.
 - **Ισόρροπη επαναφορά** στις επιδόσεις 2019 σημείωσαν οι ελληνικοί προορισμοί, με τις επιμέρους περιφέρειες να επιτυγχάνουν υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης πωλήσεων του 2019 (με εύρος μεταξύ 94% και 114% σε πραγματικούς όρους), ενώ τα νησιά ξεχωρίζουν θετικά.
- Με το βλέμμα πλέον στην ολοκλήρωση της σεζόν, οι ενδείξεις από πρόδρομους δείκτες (προγραμματισμένες πτήσεις, κρατήσεις σε ξενοδοχεία) συγκλίνουν σε αφίξεις εξωτερικού της τάξης του 90% του 2019 για το υπόλοιπο του έτους. Υπό αυτές τις συνθήκες, **οι εισπράξεις για το 2022 αναμένεται να κινηθούν οριακά υψηλότερα του 2019** (έναντι αναπλήρωσης 57% το 2021).
- Το στοίχημα της επέκτασης της τουριστικής περιόδου αποτελεί **πρόκληση για τη χειμερινή περίοδο** (κυρίως για τις αρχές 2023), καθώς ελλοχεύουν ισχυρά στοιχεία αβεβαιότητας με κυρίαρχο την ενεργειακή κρίση η οποία:
 - πλήττει τη διάθεση των Ευρωπαίων για διακοπές (με την καταναλωτική εμπιστοσύνη των αγορών της Δυτικής Ευρώπης σε ιστορικά χαμηλά), και
 - δρα περιοριστικά στη διάθεση των ξενοδοχείων να παραμείνουν ανοικτά τους χειμερινούς μήνες.

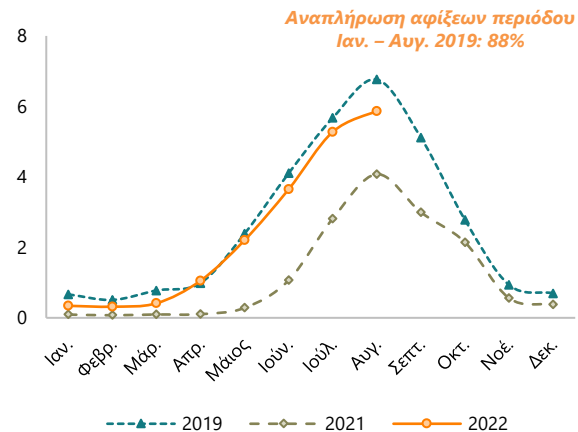
Μετά από ένα δυνατό καλοκαίρι, οι εισπράξεις 8μήνου άγγιξαν το υψηλό 2019...

- ▶ Με τη διαχρονικά δυναμική θερινή περίοδο να έχει ήδη ολοκληρωθεί, οι επιδόσεις του ελληνικού τουρισμού μπορούν να χαρακτηριστούν ιδιαίτερα ικανοποιητικές. Δύο έτη μετά το χτύπημα της πανδημίας, οι τουριστικές εισπράξεις της Ελλάδας προσέγγισαν τις επιδόσεις του ισχυρά δυναμικού 2019, με ποσοστό αναπλήρωσης 96% την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου^[1] (έναντι 50% την αντίστοιχη περίοδο του 2021). Ειδικότερα:
 - οι τουρίστες εξωτερικού στο 8μηνο έφθασαν στο 88% του 2019, καθώς η δυναμική πορεία αεροπορικών αφίξεων (ξεπέρασαν τις επιδόσεις 2019 το καλοκαίρι) περιορίστηκε από τις ανααιμικές οδικές αφίξεις.
 - οι εισπράξεις ανά άφιξη ξεπέρασαν τα επίπεδα του 2019 κατά περίπου 11% στο 8μηνο, εν μέρει λόγω έντονου πληθωρισμού (της τάξης του 8% στην αντίστοιχη περίοδο), αλλά και λόγω βελτιωμένης ποιότητας υπηρεσιών.
- ▶ Αξίζει να σημειωθεί ότι η πορεία αναπλήρωσης επιταχύνθηκε την καλοκαιρινή περίοδο, με τις αφίξεις ξένων τουριστών στο διάστημα Ιούνιος-Αύγουστος να φθάνουν το 90% του 2019 (έναντι 82% του 2019 για το πρώτο 5μηνο).
- ▶ Υπό αυτές τις συνθήκες, η εποχικότητα αφίξεων σημείωσε οριακή άνοδο (κατά 1%), με το θερινό τρίμηνο να καλύπτει 77% των αφίξεων 8μήνου (έναντι 65% στη Μεσόγειο^[2]).

[1] Πηγή: προσωρινά στοιχεία Τράπεζας Ελλάδος
 [2] Για τον μέσο όρο Μεσογείου λαμβάνονται υπόψη οι χώρες: Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Κροατία

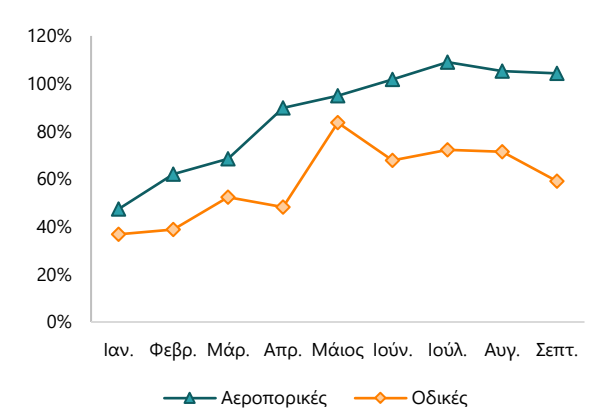
Διεθνείς αφίξεις

σε εκ. επιβάτες

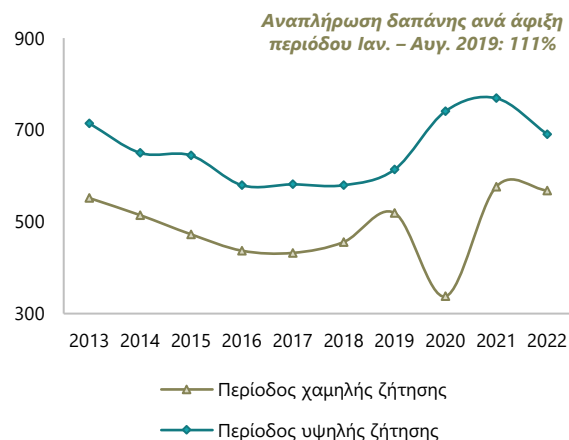
Διεθνείς αφίξεις έτους 2022

ποσοστό αναπλήρωσης διεθνών αφίξεων έναντι 2019

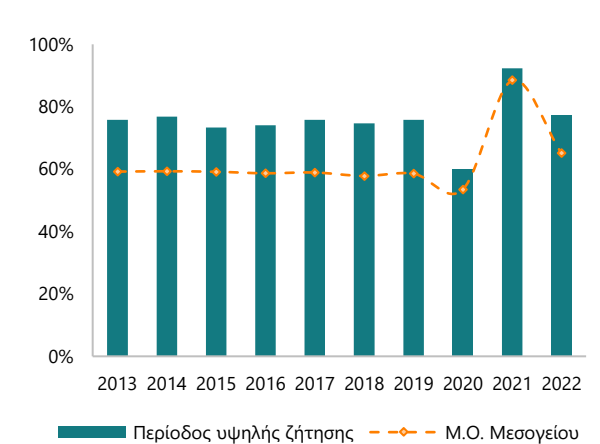
Δαπάνη ανά άφιξη

ποσά σε €/άφιξη

Εποχικότητα αφίξεων

ποσοστό αφίξεων την περίοδο Ιούνιος-Αύγουστος στο 8μηνο

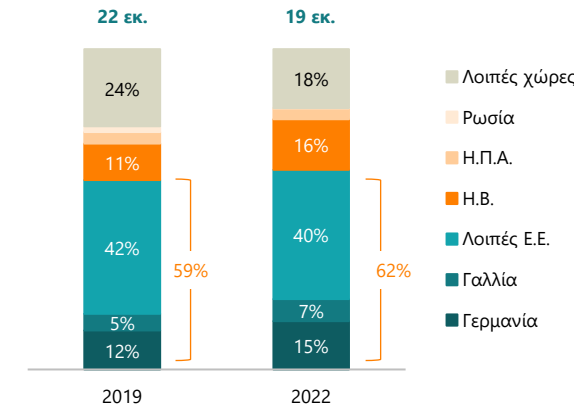

... με τις διαχρονικά κορυφαίες χώρες προέλευσης να δίνουν την κύρια ώθηση

- ▶ Εστιάζοντας στις επιδόσεις 8μήνου ανά χώρα προέλευσης τουριστών, διαπιστώνουμε αυξημένη συγκέντρωση στο μείγμα τουριστών καθώς η κύρια ώθηση δόθηκε από τις διαχρονικά κορυφαίες Γερμανία, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο, που αύξησαν τη συνεισφορά τους έναντι του 2019 κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες αθροιστικά (από 28% σε 38%).
- ▶ Συνολικά, η ΕΕ παραμένει η βασική μας αγορά καλύπτοντας 62% των αφίξεων το 2022 (έναντι 59% το 2019).
- ▶ Από την άλλη πλευρά οι λοιπές αγορές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζουν μεικτή εικόνα:
 - Θετικά ξεχωρίζουν οι ΗΠΑ (χώρα υψηλής δαπάνης) με επιτάχυνση τους θερινούς μήνες (προσεγγίζοντας το 2019), ενώ περαιτέρω ώθηση μελλοντικά αναμένεται να δοθεί από τις νέες απευθείας αεροπορικές συνδέσεις καθώς και την «ευνοϊκή» ισοτιμία ευρώ-δολάριο.
 - Από την άλλη πλευρά, στις λοιπές αγορές εκτός ΕΕ εμφανίζεται οριακή συρρίκνωση, κυρίως λόγω Ασίας που δεν έχει ανακάμψει πλήρως μετά την πανδημία.

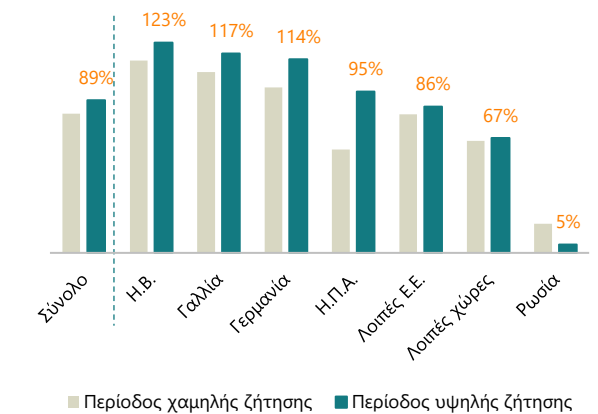
Αφίξεις ξένων τουριστών

περίοδος Ιανουάριος - Αύγουστος

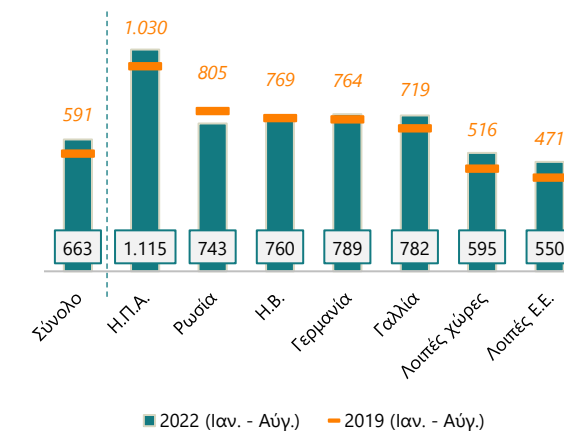
Αναπληρώσεις ξένων τουριστών

ποσοστό αναπλήρωσης αφίξεων ξένων έναντι 2019

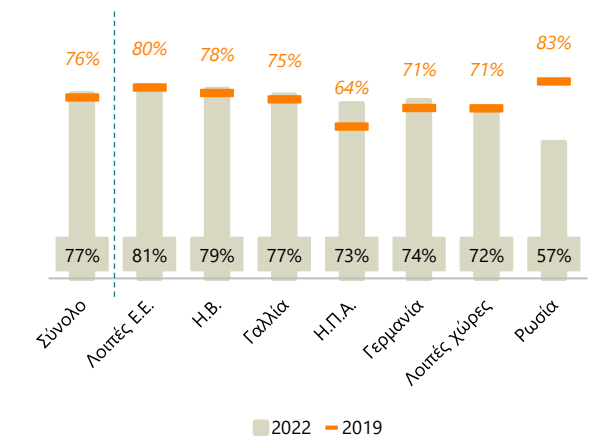
Δαπάνη ανά άφιξη

ποσά σε €/άφιξη

Εποχικότητα αφίξεων ξένων τουριστών

μερίδιο αφίξεων της περιόδου Ιούνιος-Αύγουστος στο 8μηνο

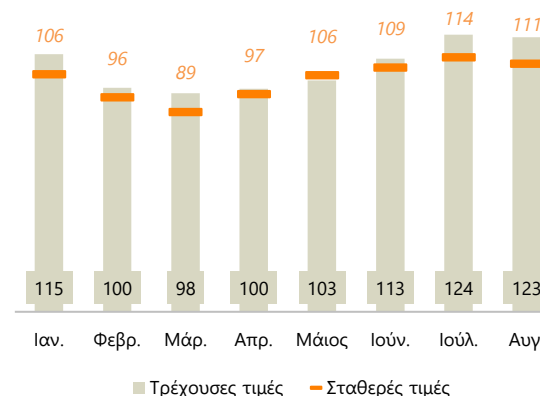

Ακόμα υψηλότερη εμφανίζεται η δυναμική των ελληνικών ξενοδοχείων

- ▶ Αντανακλώντας το κλίμα ανάκαμψης, οι επιδόσεις των ελληνικών ξενοδοχείων παρουσιάζονται ενισχυμένες, με τις πωλήσεις 8μήνου να ξεπερνούν το 2019 κατά 17%. Σημαντικό είναι ότι οι πωλήσεις σε πραγματικούς όρους βρίσκονται σε επίπεδα άνω του 2019 κατά το μεγαλύτερο κομμάτι της περιόδου.
- ▶ Οι ισχυρές πωλήσεις οφείλονται στην:
 - Ικανοποιητική πορεία αφίξεων σε ξενοδοχεία, οι οποίες έφτασαν το 95% του 2019 (με βασική κινητήρια δύναμη τους τουρίστες εξωτερικού), καθώς και στις
 - Ιδιαίτερα ενισχυμένες πωλήσεις ανά άφιξη (25% υψηλότερα έναντι 2019), με σχεδόν 1/3 της ανόδου να αφορά πληθωριστική πίεση ενώ τα υπόλοιπα 2/3 να σχετίζονται με υψηλότερη ποιότητα και εύρος υπηρεσιών (καθώς το σταθερά αυξανόμενο κομμάτι των ξενοδοχείων 4/5 αστεριών πετυχαίνει υψηλότερες πληρότητες).
- ▶ Με την δραστηριότητα να επιστρέφει ουσιαστικά σε επίπεδα 2019, η πληρότητα των ξενοδοχείων επέστρεψε στο 70% για την θερινή περίοδο και προσέγγισε το 30% για το πρώτο πεντάμηνο (αν και με λίγο υψηλότερο αριθμό κλειστών ξενοδοχείων).

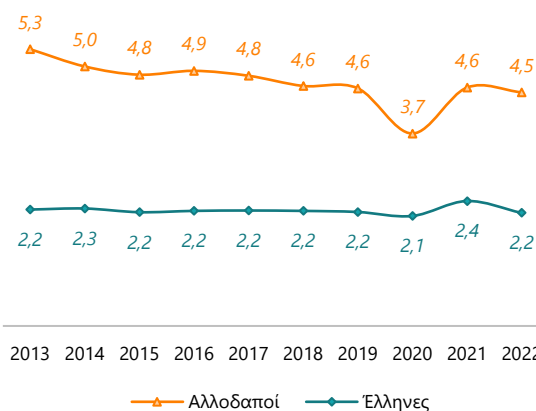
Πωλήσεις ξενοδοχείων

ποσοστό αναπλήρωσης έναντι 2019

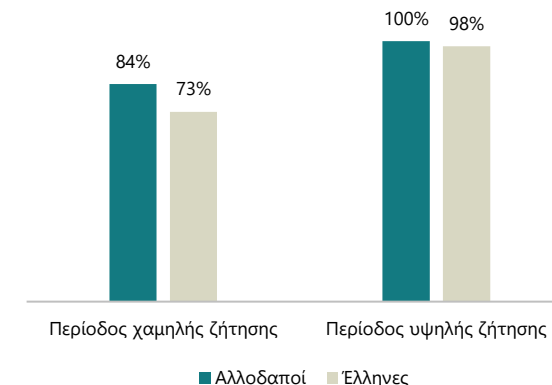
Διανυκτερεύσεις ανά άφιξη

σε ημέρες για την περίοδο Ιανουάριος - Ιούλιος

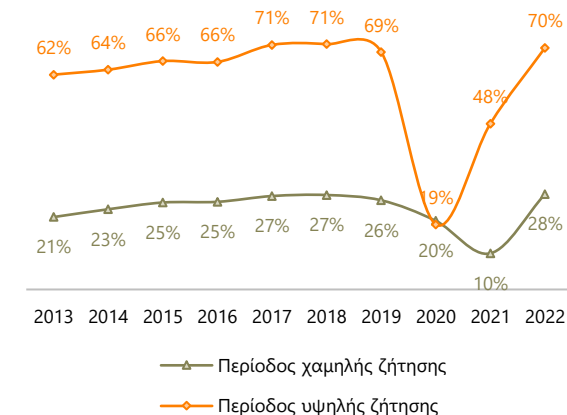
Αφίξεις σε ξενοδοχεία

ποσοστό αναπλήρωσης αφίξεων έναντι 2019

Πληρότητα ξενοδοχείων

ως ποσοστό των διαθέσιμων κλινών

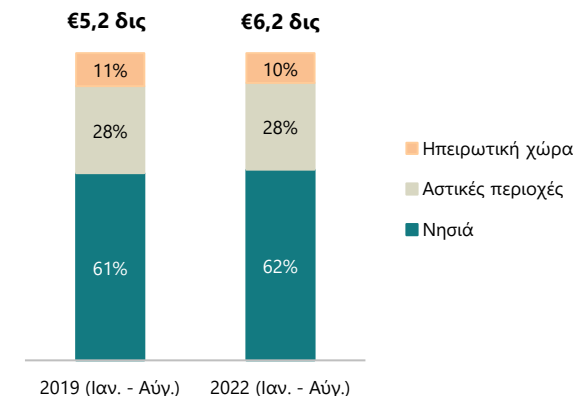
Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Εθνική Τράπεζα

Ευρεία εμφανίζεται η ανάκαμψη, με όλες τις περιφέρειες να συγκλίνουν στο 2019

- ▶ Περνώντας στις επιδόσεις των ελληνικών ξενοδοχείων ανά περιφέρεια, σημαντικό είναι το γεγονός ότι η σύγκλιση στα επίπεδα πωλήσεων του 2019 ήταν εμφανής και στις 3 βασικές κατηγορίες προορισμών (Νησιά, Αστικές περιοχές, Ηπειρωτική χώρα). Παράλληλα, όλες οι περιφέρειες πέτυχαν υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης πωλήσεων 2019 σε πραγματικούς όρους (με εύρος μεταξύ 94% και 114%).
- ▶ Όσον αφορά επιμέρους προορισμούς:
 - Οι νησιωτικές περιοχές παραμένουν το σημαντικότερο κομμάτι της τουριστικής μας βιομηχανίας, ενισχύοντας οριακά τη θέση τους την τελευταία διετία (καλύπτοντας τα 2/3 των πωλήσεων). Θετικά ξεχωρίζουν τα νησιά Νότιου Αιγαίου και Ιονίου, με δυναμικές επιδόσεις (14% άνω του 2019 σε πραγματικούς όρους), ενώ το Βόρειο Αιγαίο εμφανίζει τη σχετικά πιο αδύναμη ανάκαμψη.
 - Οι αστικές περιοχές διατηρούν σταθερά το 28% των πωλήσεων του κλάδου, ενώ απολαμβάνουν συγκριτικά χαμηλότερη εποχικότητα (με το καλοκαίρι να καλύπτει 73% των πωλήσεων 8μήνου έναντι 77% στην ηπειρωτική χώρα και 85% στα νησιά)
 - Η ηπειρωτική χώρα εμφανίζει σχετική υστέρηση (καλύπτοντας το 10% των πωλήσεων 8μήνου έναντι 11% το 2019), με την Ήπειρο να ξεχωρίζει ως περισσότερη δυναμική και τη Στερεά Ελλάδα ως λιγότερη δυναμική.

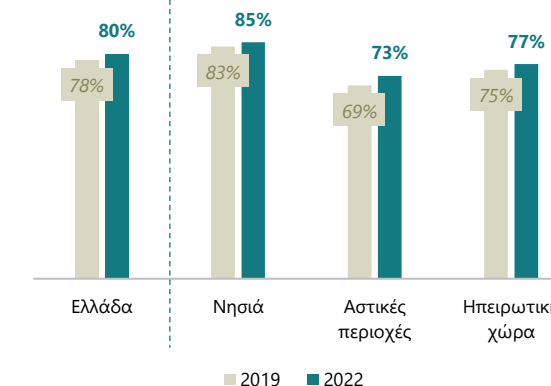
Πωλήσεις ξενοδοχείων ανά περιοχή

δομή της περιόδου Ιανουάριος – Αύγουστος

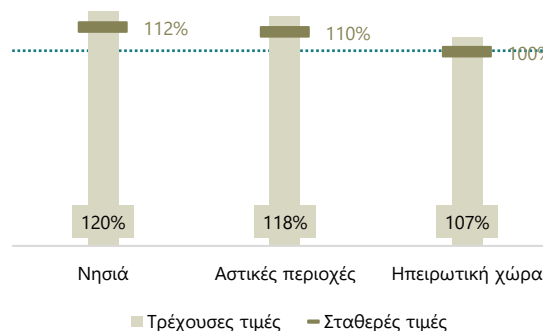
Εποχικότητα πωλήσεων

μερίδιο πωλήσεων της περιόδου Ιούνιος – Αύγουστος στο 8μηνο

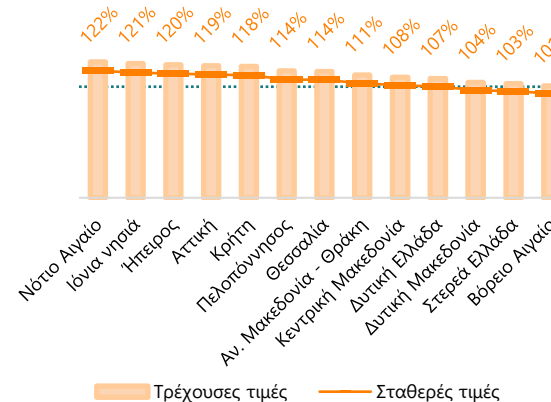
Αναπλήρωση πωλήσεων ανά περιοχή

ποσοστό αναπλήρωσης πωλήσεων Ιαν. – Αυγ. έναντι 2019

Αναπλήρωση πωλήσεων ανά περιφέρεια

ποσοστό αναπλήρωσης πωλήσεων Ιαν. – Αυγ. έναντι 2019

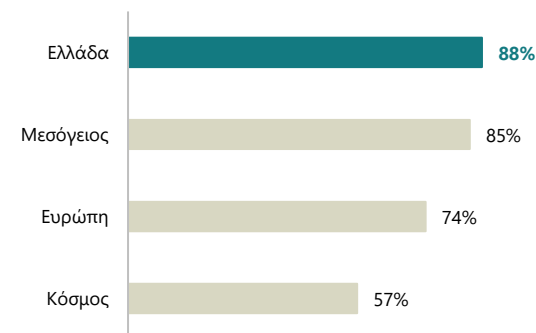

Κερδίζει η Ελλάδα μερίδια στη Μεσόγειο

- ▶ Ο τουρισμός στην Ελλάδα ανέκαμψε ταχύτερα σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο, προσπερνώντας ακόμα και βασικούς ανταγωνιστές στη Μεσόγειο. Πιο συγκεκριμένα, για το διάστημα Ιανουάριος – Ιούλιος η Ελλάδα προσέλκυσε το 88% των τουριστών του 2019, έναντι 85% στη Μεσόγειο και 57% παγκοσμίως. Έτσι, κατάφερε να αυξήσει το μερίδιό της στη Μεσόγειο σε 19% το πρώτο 7μηνο του 2022, έναντι 17% το 2019 (και 13% το 2013).
- ▶ Το προβάδισμα της Ελλάδας έγινε αισθητό κυρίως τους θερινούς μήνες (Ιούνιος – Αύγουστος), καθώς
 - ήταν η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που κατέγραψε θετικό πρόσημο στις πτήσεις σε σύγκριση με το 2019 (αναπλήρωση 105%, έναντι 94% κατά μέσο όρο στη Μεσόγειο).
 - ενώ αντίστοιχη δυναμική φάνηκε και στις καλοκαιρινές κρατήσεις ξενοδοχείων (κυρίως από ανεξάρτητους τουρίστες), με την αναπλήρωση να προσεγγίζει το 120% του 2019, έναντι 81% στη Μεσόγειο.

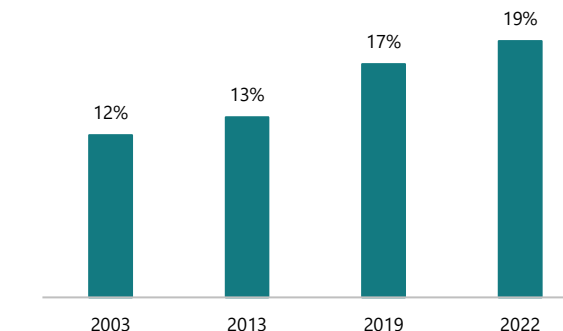
Τουριστικές αφίξεις

ποσοστό αναπλήρωσης αφίξεων έναντι 2019 της περιόδου Ιανουαρίου-Ιουλίου

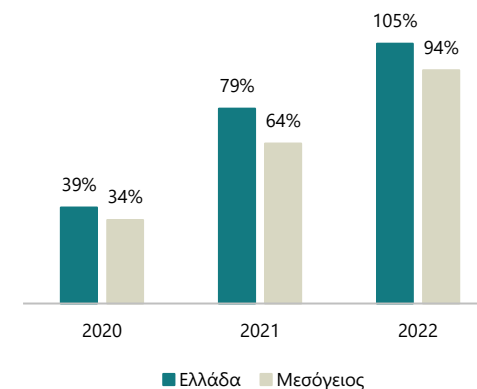
Μερίδιο στις διανυκτερεύσεις της Μεσογείου

ποσοστό επί των διανυκτερεύσεων της περιόδου Ιανουαρίου – Ιουλίου

Αεροπορική κίνηση

ποσοστό αναπλήρωσης πτήσεων της περιόδου Ιουνίου – Αυγούστου έναντι 2019

Κρατήσεις* δωματίων από ανεξάρτητους τουρίστες

ποσοστό αναπλήρωσης κρατήσεων δωματίων της περιόδου Ιουνίου – Αυγούστου έναντι 2019

* Κρατήσεις που πραγματοποιήθηκαν από στο διάστημα αναφοράς για μελλοντικά ταξίδια

* Μεσόγειος: Ιταλία, Κροατία, Ισπανία, Πορτογαλία

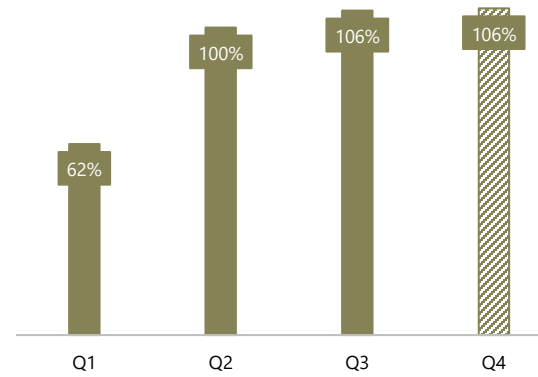
Πηγές: Sojern, Eurostat, UNWTO, Eurocontrol, Εθνική Τράπεζα

Κοντά στα επίπεδα του 2019 αναμένονται οι αφίξεις στο τέταρτο τρίμηνο

- ▶ Ενθαρρυντικά εμφανίζονται τα πρώτα στοιχεία όσον αφορά την τάση του τουρισμού για το υπόλοιπο του 2022. Ειδικότερα, οι συνολικές αφίξεις ξένων τουριστών αναμένεται να διατηρήσουν ποσοστά αναπλήρωσης 2019 κοντά στο 90% για το τελευταίο 4μηνο του έτους (έναντι 89% το θερινό τρίμηνο και 82% το πρώτο πεντάμηνο). Σε αυτό συνηγορεί η εκτιμώμενη επιτάχυνση σε πρόδρομους δείκτες όπως:
 - οι υψηλές προγραμματισμένες αεροπορικές θέσεις εξωτερικού (σε αντίθεση με τις οδικές αφίξεις που παραμένουν αναιμικές)
 - οι υψηλές κρατήσεις ανεξάρτητων τουριστών σε ξενοδοχεία
 - το σωρευτικά θετικό ισοζύγιο απασχόλησης στα ξενοδοχεία
- ▶ Υπό αυτές τις συνθήκες και με τη δαπάνη ανά άφιξη να διατηρεί τη δυναμική των προηγούμενων μηνών, οι συνολικές εισπράξεις του 2022 αναμένεται να ξεπεράσουν οριακά το επίπεδο του 2019 (€18 δισ.).
- ▶ Για το επόμενο έτος, ο ελληνικός τουρισμός αναμένεται να ευνοηθεί από την ανάκαμψη του διεθνούς τουρισμού, η οποία ωστόσο συνυπάρχει με στοιχεία αβεβαιότητας που ανάγουν σε πρόκληση το στοίχημα της επέκτασης της τουριστικής περιόδου. Οι βασικοί άξονες αβεβαιότητας σχετίζονται με την ενεργειακή κρίση, που αναμένεται
 - να πλήξει την διάθεση των Ευρωπαίων για διακοπές (με την καταναλωτική εμπιστοσύνη των αγορών της Δυτικής Ευρώπης σε ιστορικά χαμηλά), αλλά και
 - να περιορίσει τη διάθεση των ξενοδοχείων να παραμείνουν ανοικτά τους χειμερινούς μήνες.

Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις

ποσοστό αναπλήρωσης αεροπορικών αφίξεων έναντι 2019

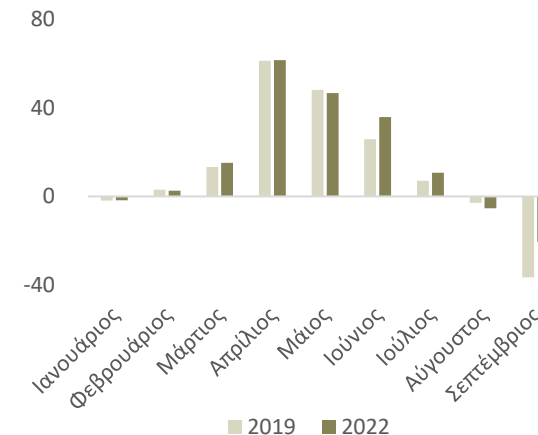
Κρατήσεις και αφίξεις σε ξενοδοχεία

ο δείκτης κρατήσεων προηγείται κατά 2 μήνες

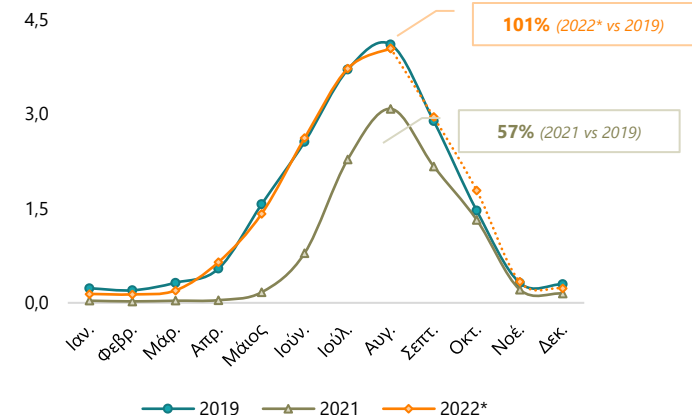
Καθαρό ισοζύγιο απασχόλησης σε ξενοδοχεία

χιλιάδες εργαζόμενοι

Τουριστικές εισπράξεις

σε δις €

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, ΥΠΑ, Sojern, European Commission, Εθνική Τράπεζα

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση έμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυσμένου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συντάξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης ούτε είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά
της Εθνικής Τράπεζας

Τζέση Βουμβάκη
Deputy Chief Economist
fvoumv@nbg.gr

Αθανασία Κουτούζου
Head of Entrepreneurship & Business Analysis
koutouzou.ath@nbg.gr

Γεώργιος Σακκάς
Economist
sakkas.georgios@nbg.gr

Νίκη Κωνσταντοπούλου
Economist
konstantopoulou.niki@nbg.gr

Μάριος Μιχαηλίδης
Data analyst
michailidis.marios@nbg.gr

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

4ο τρίμηνο 2022

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης